

Brusel 3. listopadu 2023
(OR. en)

14108/23

SPORT 34

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Bezpečné prostředí ve sportu - <i>politická rozprava</i>

V návaznosti na konzultaci členů Pracovní skupiny pro sport vypracovalo předsednictví přiložený podkladový dokument, který je předkládán jako základ pro politickou rozpravu na zasedání Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport ve dnech 23. a 24. listopadu 2023.

ŠPANĚLSKO, ŠPANĚLSKÉ PŘEDSEDNICTVÍ EVROPSKÉ UNIE 2023, SPORT

PODKLADOVÁ ZPRÁVA PRO POLITICKOU ROZPRÁVU

RADY MINISTRŮ

24. listopadu 2023

Bezpečné prostředí ve sportu

Sport je považován za jednu z nejpřínosnějších činností pro lidské zdraví, a to jak tělesné, tak duševní, a je rovněž důležitý pro sociální integraci a začlenění, včetně sociálního, osobního, ekonomického a reputačního rozměru, zejména pokud jde o soutěžní sport.

Evropská unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin, jak je stanoveno v článku 2 Smlouvy o Evropské unii (SEU). Listina základních práv Evropské unie spojuje nejdůležitější osobní svobody a práva občanů EU v jednom právně závazném dokumentu.

V listopadu 2021 Rada ve svém usnesení stanovila klíčové charakteristické rysy evropského modelu sportu, jako je svoboda sdružování, pyramidová struktura, otevřený systém postupu a sestupu, přístup zdůrazňující místní úroveň a solidarita, úloha národní identity, budování komunit a struktury založené na dobrovolnictví. V souladu s příslušnými ustanoveními práva EU je rovněž uznávána společenská, výchovná, kulturní a zdravotní funkce sportu. Usnesení dále vyzývá členské státy, Evropskou komisi a sportovní hnutí, aby v rámci sportu a jeho prostřednictvím dodržovaly a prosazovaly základní a lidská práva.

Hodnoty evropského modelu sportu přímo souvisejí se zajištěním bezpečnějšího sportovního prostředí pro všechny.

Zdraví a bezpečnost jsou základními prvky, které je třeba vzít v úvahu, aby bylo možné plně realizovat individuální a kolektivní přínos sportu. Pokud jde o prostředí pro sport, je třeba vzít v úvahu řadu faktorů, jako jsou technické a logistické otázky, sociální a environmentální otázky a obecné zdraví zapojených lidí.

Každý z těchto faktorů s sebou nese významné výzvy, které bude třeba řešit v blízké budoucnosti.

První z těchto výzev se týká bezpečné sportovní infrastruktury a zařízení, neboť provozování sportu by nemělo představovat žádné riziko pro zdraví a bezpečnost. V tomto ohledu je třeba vzít v úvahu řadu prvků, jako je věk účastníka a druh sportu. Při plánování, navrhování a správě sportovních zařízení a prostor by měly být prioritou nouzové protokoly, stejně jako opatření v oblasti přístupnosti, certifikace udržitelnosti a přezkumy údržby prostor. Řešení těchto prvků v krátkodobém, střednědobém a dlouhodobém horizontu by mohlo mít přímý a pozitivní dopad na jednotlivce a zároveň podpořit podpůrné a inkluzivní společnosti, které usilují o dobré životní podmínky a ochranu svých občanů.

Ze sociálního a kulturního hlediska jsou zdraví a bezpečnost a zdravotní a hygienické aspekty masových akcí a sportovních soutěží zásadní pro to, aby byl sport provozován v bezpečném prostředí. Strukturální prvky, jako je kvalita samotných zařízení, hrají důležitou úlohu z hlediska bezpečnosti, stejně jako logistika, organizace a řízení, pokud jde o zaměstnance a vnitřní a venkovní prostory. Klíčem k dosažení bezpečného prostředí ve sportu je zapojení bezpečnostních pracovníků (policie a bezpečnostních orgánů).

S ohledem na zvláštní právní, soudní, kulturní a historické okolnosti v každém členském státě, jakož i na zvláštní povahu a závažnost otázek ochrany a bezpečnosti, musí být přístup k bezpečnému prostředí ve sportu komplexní a holistický. V důsledku toho by měla být vytvořena účinná mezinárodní, národní a místní spojení s cílem vytvořit integrovaný a vyvážený multiinstitucionální přístup k zajištění bezpečného prostředí pro sport.

Jednou z hlavních výzev v tomto ohledu je bezpochyby rozpoznávat rasistické, xenofobní nebo nenávistné projevy, předcházet jim a reagovat na ně. Kromě toho se násilí spojené se sportem může někdy šířit i mimo samotnou sportovní akci a představovat nebezpečí pro širší veřejnost. Bylo by proto velmi přínosné, kdyby si orgány a bezpečnostní pracovníci mohli vyměňovat informace o rizikových profilech na sportovních akcích. Bylo by rovněž užitečné investovat do kurzů odborné přípravy zaměřených na zvládání davu, prevenci násilí a vandalismu s cílem zajistit bezpečné, ochranné a vstřícné prostředí ve sportu a při jakékoli jiné masové akci.

Sport hraje důležitou úlohu při začleňování a prosazování hodnot, jako je spolupráce, solidarita, spravedlnost a demokracie. Tento přístup musí začínat ve školách a musí být doprovázen vhodnými a přiměřenými opatřeními v rámci široké strategie bezpečnosti a ochrany s cílem vytvořit bezpečné sportovní akce, které budou atraktivní pro všechny.

Veřejné orgány nebo příslušné subjekty by rovněž měly přijmout normy nebo zavést mechanismy, které zaručí účinnost postupů, protokolů a ochranných a bezpečnostních systémů.

V diskusi o bezpečném prostředí pro sport je rovněž důležitým prvkem zdraví.

Sport s sebou nese nesporné zdravotní přínosy, i když může představovat zdravotní riziko, pokud není provozován v bezpečném prostředí nebo pokud daný sport není vhodný pro konkrétního jednotlivce, který by mohl být v důsledku toho vystaven nehodám, zraněním nebo nemocem. Aby se tato rizika minimalizovala, měla by být před zahájením jakékoli nové sportovní činnosti provedena sportovní lékařská prohlídka. Ta by posoudila vhodnost dané osoby pro určitý sport a odhalila patologie nebo jakékoli zdravotní potíže, které by mohly vést k nevhodnosti provozování určitého sportu. Takové vyšetření by rovněž snížilo počet případů náhlého úmrtí při výkonu sportu, pokud by byly předem zjištěny určité zdravotní potíže. Bylo by vysoce doporučeno, aby všichni, kdo vykonávají pohybovou aktivitu nebo provozují amatérský sport, podstoupili lékařské vyšetření a bylo by vhodné, aby to bylo povinné na začátku sezóny a za účelem získání licence k provozování tohoto sportu. Pro sportovce na vysoké úrovni by bylo rovněž vhodné podstoupit program sledování zdravotního stavu. Vhodná lékařská pomoc by měla být poskytována také ve sportovních zařízeních a na místech konání soutěží, zejména v případě velkých akcí.

Stejně důležité je zavést minimální požadavky na dovednosti a způsobilosti trenérů, protože hrají klíčovou úlohu v měnící se společnosti. Proto musí být trenéři odpovědní za zajištění toho, že svoji činnost budou vykonávat bezpečným a etickým způsobem ve prospěch účastníka nebo sportovce.

Ze sociálního hlediska jsme určili různé oblasti, v nichž je potřeba pracovat, aby bylo zajištěno bezpečné prostředí pro sport.

Zaprvé, dětský sport je důležitý pro řádný fyzický, sociální, emocionální a psychologický rozvoj dětí. V případech, kdy existují jakékoli náznaky zneužívání, obtěžování, násilí nebo fyzické, psychické nebo sociální agrese, musí pedagogové a místní orgány spolupracovat na ochraně dětí.

Studie Komise z roku 2019 o ochraně dětí při sportu označila dvě hlavní oblasti, pokud jde o ochranu dětí při sportu, které vyžadují pozornost: konceptualizace násilí páchaného na dětech ve sportu (včetně otázek, jako je psychické zneužívání, šikana nebo přetrénování, kterým se historicky dostávalo menší pozornosti) a odpovídající ochranná opatření a vypracování jednotnějších norem a postupů v oblasti ochrany (např. potřeba vhodné úrovně správy a vypracování jasnějších pokynů pro zúčastněné strany a odborníky z praxe).

Zadruhé, podmínky musí být takové, aby se všechny osoby se zdravotním postižením mohly účastnit sportu v bezpečném prostředí za rovných podmínek s ohledem na potřeby přizpůsobeného sportu.

Třetí oblast se týká boje proti sexuálnímu násilí vůči mužům i ženám. V souladu s cílem bezpečného prostředí pro sport je třeba zvážit opatření pro boj proti sexuálnímu násilí, jakož i slovnímu, fyzickému nebo psychickému zneužívání a obtěžování. Sportovní federace by měly vypracovat akční plány, rozvíjet kanály pro oznamování a zavést mechanismy pro předcházení zneužívání a zajistit bezpečné prostředí pro každý sport.

1. Jaká jsou nejúspěšnější opatření, která byla ve vaší zemi přijata na podporu bezpečného prostředí ve sportu?
2. Jaká opatření by měla být koordinována na evropské úrovni na podporu bezpečného prostředí ve sportu?
